

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/100/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119208059
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119208059.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: P. F., V.. X.X.XXXX, P. Ď. XX, XXX XX Y., právne zastúpený JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: TELERVIS PLUS, a. s., so sídlom Bratislava, Staré Grunty 7, IČO: 35 717 769, právne zastúpeného: JUDr. Alan Strelák, advokát, so sídlom Plynárenská 1, 821 09 Bratislava o vydanie bezdôvodného obohatenia 355,28 eur s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie 355,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 11.5.2019 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o poskytovaní domáceho servisu k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 520140670, z 3.3.2014 v bode 2.2., v znení: „Klient sa zaväzuje využívať domáci servis a zaplatiť poskytovateľovi odmenu v celkovej výške 184,28 eur a to v pravidelných 3 mesačných splátkach vo výške 61,43 eur.“ je neprijateľná.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 520140670, z 3.3.2014 v časti I., v znení: „Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje servisný poplatok vo výške 18% z istiny.“ je neprijateľná.

IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 29.4.2019 navrhla žalobkyňa, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať jej bezdôvodné obohatenie v sume 355,28 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplatenia, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Taktiež žiadala určiť, že zmluvná podmienka v Zmluve o poskytovaní domáceho servisu k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 520140670, z 3.3.2014 v bode 2.2. v znení: „Klient sa zaväzuje využívať domáci servis a zaplatiť poskytovateľovi odmenu v celkovej výške 184,28 eur a to v pravidelných 3 mesačných splátkach vo výške 61,43 eur“, je neprijateľná. Za neprijateľnú podmienku považovala aj to, že „za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje servisný poplatok vo výške 18% z istiny“, pričom je neprijateľné, aby výška odmeny závisela od toho, kto si koľko požičiava.

2. V rámci žaloby poukázala na to, že so žalovaným uzavrela dňa 3.3.2014 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 520140670 na sumu 450 eur, v ktorej sa nachádza úroková sadzba 20 % z istiny a odmena vo výške 18 % z istiny, pričom zároveň došlo aj k uzavretiu Zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, na

základe ktorej má zaplatiť za službu žalovaného spočívajúcu preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky odmenu vo výške 184,28 EUR, pričom žalovanému celkovo zaplatila spolu 805,28 eur.

3. V súvislosti so zmluvou o poskytovaní domáceho servisu žalobkyňa citovala ustanovenia § 567 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že dlh sa plní na mieste určenom dohodou účastníkov a ak nie je miesta plnenia takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka. Vzhľadom na uvedené má teda žalobkyňa za to, že nemá platiť za niečo, na čo má zo zákona právo. Taktiež poukázala na to, že nemala možnosť reálnym spôsobom meniť obsah pripraveného návrhu zmluvy, ktorá je koncipovaná tak, aby bol dosiahnutý finančný efekt pre žalovaného. Dôvodila, že obe zmluvy boli uzavreté v ten istý deň, t. j. 3.3.2014, pričom úver bol poskytnutý vo výške 450 eur a odmena za poskytnutie domáceho servisu predstavuje 184,28 eur, čo bolo žalobkyni vnútené na pripravenom formulárovom tlačive. Bezhotovostný spôsob splácania je zadarmo, preto ide v tomto prípade o parazitovanie na úverovom vzťahu medzi žalovaným a žalobkyňou., pričom požadovanú odmenu považovala za v rozpore s dobrými mravmi a ide o nekalú obchodnú praktiku. V súvislosti s neprijateľnou podmienkou v zmluve o poskytovaní domáceho servisu k zmluve o spotrebiteľskom úvere preto vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie.

4. Žalobkyňa poukázala na to, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, pretože v ňom chýbajú náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c), f), j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. O tom, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dňa 5.3.2018, o čom prehlásenie z 14.3.2018 predložila.

5. Žalovaný v rámci písomného vyjadrenia zo dňa 10.5.2019 uviedol, že sa mohol žalobca prvýkrát domáhať bezdôvodného obohatenia najneskôr 24.4.2016, pričom dôvodil, že posledná úhrada žalobcu je evidovaná 23.4.2016 a teda premičacia doba uplynula 24.4.2019, pričom žaloba bola podaná na súd až 29.4.2019. Namietal, že zmluva má všetky zákonom predpísané náležitosti, pričom služba tzv. „domáceho servisu“ nie je podmienkou na získanie úveru a má formu samostatnej zmluvy.

6. Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi ich prečítaním, konštatovaním, že na č. I. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. I. 5 a nasl. je zmluva o spotrebiteľskom úvere, na č. I. 8 je rozhodnutie všeobecného súdu, na č. I. 11 je potvrdenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, na č. I. 19 a nasl. je vyjadrenie žalovaného k žalobe a napokon súd oboznamuje aj dnes krátkou cestou predložené rozhodnutia všeobecných súdov, predložené právny zástupcom žalobcu, ako aj tri rozhodnutia Slovenskej obchodnej inšpekcie, Ústredného inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie, zároveň súd oboznámil aj ospravedlnenie žalovaného z neúčasti na pojednávaní, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

7. Strany sporu uzavreli dňa 3.3.2014 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 520140670, na základe ktorej poskytol žalovaný pri podpise zmluvy žalobkyni úver vo výške 450 EUR, ktorý bol poskytnutý s celkovým úrokom vo výške 20 % z istiny t.j. 90 EUR. Zo zmluvy zároveň vyplýva, že za poskytnutie úveru si žalovaný účtuje aj servisný poplatok vo výške 18 % z istiny t.j. 81 EUR. Zo zmluvy ďalej vyplýva, že celková dlžná čiastka na úhradu predstavuje 621 EUR (450 + 90 + 81 EUR), RPMN aj priemerná RPMN je vo výške 67,70 % a žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť úver v 13 mesačných splátkach, v prvých troch mesačných splátkach vo výške 2,25 EUR a v desiatich mesačných splátkach po 67,43 EUR.

8. Zo zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, ktorá bola uzavretá v ten istý deň ako zmluva o spotrebiteľskom úvere t.j. dňa 3.3.2014 vyplýva, že predmetom tejto zmluvy je úprava vzájomných práv a povinností zmluvných strán pri využívaní domáceho servisu klientom. Domáci servis je poskytovanie konzultačných a nadštandardných služieb, ktoré spočívajú v starostlivosti o klienta pri poskytnutí úveru na základe zmluvy o úvere č. 520140670 zo dňa 3.3.2014 uzatvorenej medzi poskytovateľom ako veriteľom a klientom ako dlžníkom. Je to najmä služba spočívajúca v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru, vedenie a kontrola splátkového kalendára, upozornenie na termín splátky a na prípadné následky nesplácania. (čl. I - predmet zmluvy).

9. Z článku II, bod 2.2. vyplýva, že klient sa zaväzuje využívať domáci servis a zaplatiť poskytovateľovi odmenu v celkovej výške 184,28 EUR a to v pravidelných 3 mesačných splátkach vo výške 61,43 EUR. Splátky odmeny sú splatné pri preberaní splátok úveru v zmysle zmluvy o úvere. Poskytovateľ

je oprávnený žiadať od klienta uhradenie celej nezaplatenej odmeny po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jednotlivej splátky, ak sa zmluvné strany nedohodnú písomne inak.

10. Z článku II, bod 2.3. vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ klient nesplní svoj záväzok podľa čl. II ods. 2 tejto zmluvy, je poskytovateľ oprávnený požadovať od klienta jednorazovú zmluvnú pokutu vo výške 10 % z odmeny. Zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa klient dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky.

11. Na pojednávaní konanom dňa 10.10.2019 v neprítomnosti žalovaného právny zástupca žalobkyne uviedol, že zotrváva na všetkých doterajších vyjadreniach. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril v tom zmysle, že nárok v žiadnom prípade nemôže byť premlčaný, nakoľko subjektívna premlčacia lehota začala plynúť keď sa klientka dozvedela o tom, že sa žalovaný chcel na jej úkor bezdôvodne obohatiť t. j. dňa 5.3.2018. Čo sa týka objektívnej premlčacej lehoty tu považoval za vhodné aplikovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu, nakoľko ide o jasný úmysel žalovaného, pričom konštatoval, že zmluva v tomto prípade bola uzavretá 3.3.2014, avšak viackrát bolo právoplatne rozhodnuté, že žalovaný poskytuje úvery, ktoré neobsahujú zákonom predpokladané náležitosti, teda sú bezúročné a bez poplatkov, o čom predložil aj viacero rozhodnutí všeobecných súdov. K neprijateľnej zmluvnej podmienke uviedol, že táto bola viackrát právoplatne judikovaná ako neprijateľná. Navrhol žalobe v celom rozsahu vyhovieť, čo sa týka bezdôvodného obohatenia ako aj určenia neprijateľných zmluvných podmienok. V prípade úspechu si uplatnil náhradu trov konania, nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

12. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

13. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

14. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

16. Podľa § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech, získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, alebo plnením právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

17. Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

18. Podľa § 563 OZ ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

19. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

22. Podľa § 53 ods. 10 OZ, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

23. Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

24. Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

25. Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

26. Právny vzťah medzi účastníkmi bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

27. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci, poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

28. Podľa § 2 písm. a) citovaného zákona spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

29. Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

30. Podľa § 2 písm. d) citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

31. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

32. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701?ucinnost=01.02.2014>> musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701?ucinnost=01.02.2014>> a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701?ucinnost=01.02.2014>>,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701?ucinnost=01.02.2014>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701?ucinnost=01.02.2014>>,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701?ucinnost=01.02.2014>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

33. Podľa § 11 ods. 1 cit. zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

34. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

35. Podľa § 8 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

36. Podľa § 8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejмый z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

37. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

38. Pokiaľ ide o zmluvu o poskytovaní domáceho servisu, táto síce formálne predstavuje samostatnú zmluvu, ale z pohľadu posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a vylúčenia súdnej kontroly je potrebné prijať logický záver o tom, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorickú zmluvu nadväzujúcu na úverovú zmluvu, keďže jej obsahom je len spôsob splácania dohodnutého úveru. Hlavným predmetom plnenia je teda stále poskytnutie úveru za úrok. Iný výklad pripúšťajúci vylúčenie súdnej kontroly takejto zmluvy by bol v rozpore s ratio legis ustanovenia § 53 ods. 1 OZ, dodávateľ by totiž mohol základnú (úverovú) zmluvu rozčleniť na viaceré samostatné zmluvy, ktoré by upravovali samostatne jednotlivé zmluvné podmienky a to by znamenalo, že v každej takejto zmluve by zmluvná podmienka bola hlavným predmetom plnenia, čo by znemožňovalo posúdenie jej neprijateľnosti. Takýto výklad nepochybne by bol v rozpore so sledovaným účelom citovanej právnej úpravy.

39. Pri posúdení, či je zmluvná podmienka, ktorú označila žalobkyňa neprijateľná, súd prvej inštancie vychádzal z dikcie ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a teda skúmal, či predmetná zmluva neobsahuje ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V tejto súvislosti zároveň vychádzal zo skutočnosti, že uvedené neplatí pre zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ktoré majú byť zároveň vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne a uvedené neplatí taktiež vtedy, ak tieto podmienky boli individuálne dojednané. Hlavným predmetom plnenia v prípade úverovej zmluvy je istina a úrok, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, teda na základe úverovej zmluvy je povinnosťou veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky a na druhej strane povinnosť dlžníka peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úrok. Pokiaľ sa teda jedná o tieto atribúty, teda istinu a úrok, tieto boli vyjadrené určite jasne a zrozumiteľne, preto nemôžu byť preskúmané ako neprijateľné podmienky. To ale neplatí o odmene za hotovostné inkasovanie splátok (zmluva o poskytovaní domáceho servisu), keďže táto nie je hlavným predmetom plnenia.

40. Čo sa teda týka zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, súd konštatuje, že uzavretie tejto zmluvy bezprostredne a nepodmienečne súviselo s uzavretím zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, napokon boli podpísané v ten istý deň so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, pričom klientovi zo zmluvy o poskytovaní domáceho servisu nevplynuli prakticky žiadne výhody, všetko v svetle § 567 ods. 1 OZ. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že žalovanému nič nebránilo, aby poplatok za

osobné inkasovanie zahrnul do samotnej úverovej zmluvy, pričom súd má za to, že práve takýmto spôsobom žalovaný opätovne obchádzal zákon tým, že dojednal osobitnú zmluvu, hoci poplatok za hotovostné inkasovanie splátok nevyberal osobitne, ale spolu so splátkami úveru. Dojednanie poplatku za hotovostné inkasovanie platieb ako už bolo vyššie konštatované nie je dojednaním o hlavnom predmete plnenia, preto súd môže skúmať, či aj dojednaním tejto zmluvnej podmienky došlo k značnej nerovnováhe v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd zároveň poukazuje aj na to, že aj označenie predmetnej zmluvy ako „Zmluvy o poskytovaní domáceho servisu“ nie je úplne presné a hodnoverné, keďže táto zmluva znamená v podstate iba poplatok za výber splátok, preto z hľadiska korektnosti bolo možno vhodné túto zmluvu nazvať ako zmluvu o poplatku za osobné inkasovanie splátok, pričom ako už bolo konštatované žalovanému nič nebránilo, aby bol tento poplatok zahrnutý priamo v zmluve, avšak takýmto rozložením poplatkov chcel žalovaný, podľa názoru súdu, zmiast' spotrebiteľa a zneprehľadniť jednotlivé poplatky. Ako už bolo konštatované výška poplatku za domáci servis predstavuje vo vzťahu k istine 40,95 %, pričom súd považuje za úplne absurdné, aby aj podpriemerný spotrebiteľ v prípade, pokiaľ by mu bola poskytnutá možnosť splácania úveru (napr. z účtu resp. poštovou poukážkou) súhlasil s tým, že splátky úveru nebude uhrádzať iným spôsobom, ale hotovostným výberom a že zároveň bude dobrovoľne platiť aj takéto neprimerane vysoké poplatky za túto „službu“. Aj keď ako už súd konštatoval, na rozdiel od servisného poplatku je zrejme, za akú službu je poplatok na základe zmluvy o poskytovaní domáceho servisu vyberaný, je úplne zrejme, že vyberanie takýchto poplatkov úplne jednoznačne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pretože akýkoľvek iný bežný spôsob úhrady splátok úveru je nepochybne neporovnateľne lacnejší, než uvedený spôsob. Z týchto dôvodov preto súd určil, že táto zmluvná podmienka je bez akýchkoľvek pochybností neprijateľná.

41. Čo sa týka druhej neprijateľnej podmienky v časti I. zmluvy o spotrebiteľskom úvere v znení: „Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje servisný poplatok vo výške 18% z istiny“, ani tu súd nemá akúkoľvek pochybnosť o jej neprijateľnosti, keďže ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, dodávateľa a spotrebiteľa, nakoľko výška odmeny je priamo odvodená od výšky poskytnutej istiny, čo je neprípustné a v príkrom rozpore s tzv. teóriou skutočného plnenia.

42. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. Súd preto musel dospieť k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. V zmluvných podmienkach je síce uvedený vzorec na výpočet RPMN, avšak tento je zložitý a pre priemerného spotrebiteľa iste len ťažko pochopiteľný, navyše len s odkazom na zákon o spotrebiteľských úveroch. Preto aj táto absencia spôsobuje fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

43. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu ako aj citovaných právnych predpisov súd prvej inštancie konštatuje, že je nesporné, že zmluva o úvere neobsahuje tiež obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere týkajúcu sa konečnej splatnosti úveru v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Je potrebné si uvedomiť, že zákon o spotrebiteľských úveroch je nutné vnímať ako právny predpis slúžiaci na ochranu spotrebiteľa ako slabšieho účastníka právneho vzťahu. Spotrebiteľ by mal mať presne určené do kedy má úver splácať a ponechať to na počítanú mnohých (ako v danom prípade 13 mesiacov) nie je naplnením účelu spomínaného zákonného ustanovenia. Nepochybne teda zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu splátok, pretože inak by sa uspokojil s už so spomínanou ďalšou náležitosťou podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z., kde sa uvádza aj počet splátok. Obe tieto náležitosti teda nie je možné stotožniť a preto termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co 286/14 zo dňa 27.5.2014).

44. Podľa názoru súdu nepostačuje, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere má písomnú formu a ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. si nemožno vykladať tak, že musia byť

kumulatívne splnené podmienky nedostatku písomnej formy a absencie niektorej z tam vymenovaných náležitostí zmluvy. Takýto výklad nemá základnú logiku a viedol by k absurdnému záveru, že stačilo by ak by dodávateľ v zmluve uviedol len výšku spotrebiteľského úveru bez ďalších náležitostí, čo určite nebolo zámerom zákonodarcu. Citované ustanovenie sa žiada vykladať tak, že záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je potrebné prijať pri nedostatku písomnej formy o spotrebiteľskom úvere alebo pri absencii konkrétnych obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Výklad a aplikácia § 11 citovaného zákona musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k podstatným obsahovým náležitostiam, ktoré sú vymenované v § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona. Pokiaľ zmluva neobsahuje niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 písm. a/, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma (rozsudok Krajského súdu Prešov č. k. 21Co 10/2015-74 zo dňa 26.11.2015. Napokon v zmluve absentovala aj údaj podľa § 9 ods. 2 písmeno c) zákona č. 129/2010 Z. z., pričom adresa, na ktorej si spotrebiteľ môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť je potrebné uviesť explicitne a nemožno ju zamieňať so sídlom dodávateľa zvlášť v situácii, keď zmluva nie je podpísaná v sídle dodávateľa.

45. Zo žaloby vyplynulo, že žalobkyňa žiada vydať bezdôvodného obohatenie aj z dôvodu, že toto vzniklo na strane žalovaného v súvislosti s neprijateľnou zmluvnou podmienkou, preto súd zaviazal žalovaného vydať žalobkyni z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bezdôvodné obohatenie v sume 355,28 eur (reálne zaplatených 805,28 eur pri úvere 450 eur) tak, ako bolo žalované a ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

46. Následne sa súd musel zaoberať aj námietkou premlčania uplatneného nároku žalobcu, ktorú vzniesol žalovaný.

47. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

48. Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

49. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty sa vyžaduje skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech, a o tom, kto ho získal. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti skôr (rozsudok Najvyššieho súdu 2CZ 35/77 zo dňa 17.12.1978).

50. Pri bezdôvodnom obohatení musí súd prihliadať v zmysle citovaného § 107 ods. 1 a 2 OZ tak na uplynutie subjektívnej lehoty (dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil) ako aj objektívnej lehoty (tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, desať rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo). Vo vzťahu k subjektívnej lehote žalobca v žalobe uviedol, kedy sa o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel, t. j. dňa 5.3.2018 (č. I. 11 spisu), pričom žaloba bola na súd podaná 29.4.2019, teda v rámci plynutia premlčacej lehoty. Pre absenciu akéhokoľvek dôkazu opaku tak súd nemohol považovať námietku premlčania z hľadiska subjektívnej premlčacej lehoty za dôvodnú. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu lehotu tak súd má za to, že žalovaný ako nebankový subjekt dlhodobo poskytujúci úvery (vrátane úverov spotrebiteľských) vo veľkom rozsahu má povinnosť poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Zmluvy o spotrebiteľských úveroch uzatváraných žalovaným (vrátane predmetnej zmluvy o úvere) sú formulované žalovaným ako dodávateľom, a preto žalovaný zodpovedá za ich obsah a za to, aby boli v súlade s kogentnými ustanoveniami právnych predpisov. Súd tak námietku premlčania vznesenú žalovaným vyhodnotil ako nedôvodnú.

51. Objektívna premlčacia lehota plynie od vzniku bezdôvodného obohatenia t. j. v danom prípade od úhrady žalobcu žalovanému. Súd však zastáva názor, že v danom prípade je potrebné vychádzať z desaťročnej premlčacej lehoty. Žalovaný má totiž v predmete činnosti poskytovanie úverov a preto sa vyžaduje, aby dodržiaval príslušné právne normy vzťahujúce sa na ich poskytovanie. Žalovaný preto minimálne musel byť uzrozumený s tým, že pokiaľ v úverovej zmluve neuviedol obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda musel si byť vedomý toho, že ide o spotrebiteľa a nebude môcť od žalobcu žiadať úroky a iné poplatky a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený. Minimálne teda na jeho strane išlo o nepriamy úmysel získať majetkový prospech. Keďže

posledné úhrady boli vykonané v roku 2016, desaťročná premlčacia lehota uplynie až v r. 2026. Právny názor o desaťročnej premlčacej lehote bol vyslovený už vo viacerých súdnych rozhodnutiach v typovo obdobných sporoch napr. rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co 84/2011 zo dňa 12.12.2011, sp. zn. 3Co 41/2012 zo dňa 6.3.2013, sp. zn. 2Co 9/2012 zo dňa 21.1.2013, sp. zn. 5Co 134/2012 zo dňa 26.11.2013, sp. zn. 3Co 89/2012 zo dňa 8.2.2012, alebo Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co 648/2013 zo dňa 20.2.2014 alebo Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co 301/2011 zo dňa 4.7.2012.

52. Súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že táto premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po prijatí posledného plnenia zo strany žalobcu. Pri samotných úhradách spotrebiteľ plní titulom uzatvorenej zmluvy a vzhľadom na obvyklé právne vedomie vôbec si nie je vedomý toho, že prijatím jeho platieb dochádza na strane dodávateľa k vzniku bezdôvodného obohatenia. Samozrejme nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nemôže byť uplatňovaný v neurčitom časovom intervale a práve danému účelu zodpovedná zákonná úprava stanovujúca objektívnu premlčaciu dobu.

53. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

54. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

55. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalobkyňa sa domáhala úhrady úrokov z omeškania zo sumy bezdôvodného obohatenia až od druhého dňa po doručení žaloby (10.5.2019), preto súd aj tomuto nároku vyhovel.

56. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

57. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

58. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

59. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu, a preto súd priznal žalobcovi oproti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 C.s.p v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.